

Gondolatok, kérdés-felvetések a regéci várhoz

megközelítés

A regéci vár hasznosítása kapcsán a megközelítés nagy jelentőséggel bír. Füzér és Boldogkő várai alatt a települések közvetlen közelségben vannak, az ide telepített új funkciók ennek hatására egy urbánusabb világot mutatnak (étterem, vendégház). Regécen a falutól való távolság már megteremti a természetbe való átlépést, de ezen felül a terepadottságok miatt (keskeny felvezető út, kevés parkolásra alkalmas terepszakasz) az egyéni, gépkocsival történő megközelítése a várnak nem lehetséges, hosszabb sétaút vezet fel az erdővel borított hegyoldalon keresztül. Erről az útról nem látható a vár. Az erdőben járva, az erdőt hallva, figyelve, van idő beszélgetni, vagy csendben lenni. A sétaútról letérve egy-egy egyszerű természeti hangszert (szél orgona), vagy a természet hangjait figyelő készüléket próbálhat ki az idelátogató a félhomályos, csak hangokra figyelő hangháztól a vár tornyába épített, néma, de Pazar kilátást biztosító csendházig.

A regéci várrom kapcsán joggal tehetjük fel a fenti kérdést. Az elemekkel harcban álló sziklapár nem a falu fölé emelkedik, hanem erdővel borított várhegyen magasodik, tisztas távolságban a lakott területektől. A várban volt ugyan birtokosi fogadószoba és szálláshely, mégsem szolgált lakóhelyként egyik urának sem, nagy kiterjedése miatt azonban mindenképpen jelentős építményként jelent/jelenik meg. A falvak életétől elszakadó világ ezé a váré, amely adottság a természethez való közelségben gyökerezik.

Megítélésünk szerint a regéci vár csak részben feltárt és jelenleg feltárás alatt álló volta, valamint azok a programok amiket Regéc lakói elindítottak a várhasznosítás kapcsán arra mutatnak, hogy a sokrétűbb használhatóság és a folyamatos látogathatóság biztosítása az elsődleges igény jelen pillanatban. A vár további, legalább a várkapu kialakítását tisztázó feltárása nélkül elképzelhetetlennek tartjuk megalapozott, rekonstrukciós tervek készítését. Úgy gondoljuk, hogy jelen tudásunk szerint nem szabad az együttes bármely elemét kiemelve épületet építeni, hangsúlyokat teremteni, a várat bármilyen állapotában visszaállítani.

történetiség

történelem

A vár története két szálon fut. Egyrészt a történelem szálán; az egymást követő korszakok alatt változik, alakul a vár élete, cserélődnek birtokosai, hangsúlyos és kevésbé hangsúlyos szerepet tölt be. A mai korból visszatekintve ezen korszakok mindegyike egyaránt unikális, így bizonyos értelemben egyenrangú.

Mivel a vár használata hosszú időre megszakadt, nem lehet természetes átjárás a használati történetiség szálán elindulva (pl. nem a kútházból lesz víz a várban, nem használunk fegyver raktárt, stb). A jelen kor csak akkor tudja használni a várat, ha felismeri, hogy a történetiség egyfajta újrakezdésre kényszerül. Ez jelenthet új funkciókat, akár ellentmondásban a régiekkel.

építészet

A vár másik történetét a fizikailag megtapasztalható szál adja, az épített. Itt nincs egyenrangúság a korszakok között. Az aktuális jelen kor mindig alakítja, magába fogadja, vagy éppen megsemmisíti, egyszóval uralja az előző korszakok tárgyiasult világát. Mindig a jelen kori állapot a domináns. Még akkor is, ha néptelen a vár, és szél, fagy kezdi ki a falakat. Hiába ismerjük a vár első építési periódusának paramétereit, érzékelnünk csak a rákövetkezőkét tudjuk.

összegzés, építészeti koncepció

A fentiek tükrében épületeink és építményeink építészeti megfogalmazásában arra törekedtünk, hogy önálló identitású, természeti formákkal rokon, a vár történelmi történetiségét háborítatlanul hagyó, de az új funkciókat befogadni tudó formát és anyagokat találjunk. Mellérendelő viszonyt teremtünk a romok, a természet és az új épületek között.

anyaghasználat

perforált és tömör fémlemez burkolat, korrodált felülettel, rozsdamentes acél

